

Сергієнко Н. В. Використання інтерактивних технологій навчання на заняттях з безпеки життєдіяльності та цивільного захисту у Лисичанському педагогічному коледжі / Н. В. Сергієнко // Зб. матер. наук.-практ. конференції. Обл. наук.-метод. рада з пит. цивільного захисту та безпеки життєдіяльності. – Луганськ: ДЗ «ЛНУ іменні Тараса Шевченка. – 2014. – с. 150 – 154.

Сергієнко Н.В.

***ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ НА
ЗАНЯТТЯХ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ У ЛИСИЧАНЬСЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ***

У статті окреслено процес використання інтерактивних технологій навчання на заняттях з безпеки життєдіяльності та цивільного захисту у Лисичанському педагогічному коледжі через впровадження у навчання тренінгів за програмою Intel «Навчання для майбутнього».

Ключові слова: інтерактивні технології навчання, безпека життєдіяльності, цивільний захист, метод проектів.

Сьогодні в умовах величезних змін у соціальному, економічному та політичному житті України постала проблема радикальної перебудови у сфері освіти та виховання, мета якої – формувати конкурентноздібну, творчу особистість, яка спроможна до самовизначення, до самореалізації та самовдосконалення.

Так, серед багатьох сучасних проблем вищої школи, найважливішою є проблема підготовки громадян нашої держави з високим рівнем знань, на базі яких формується їх свідомість і загальна культура.

Сучасний період розвитку суспільства, оновлення всіх сфер його соціального і духовного життя потребує якісно нового рівня освіти, який відповідав би міжнародним стандартам.

Сьогодні в освіті відчутний пріоритет загальнолюдських цінностей. Згідно з особистісно-діяльнісним підходом до організації навчального процесу в центрі його знаходиться той, хто вчиться. Формування особистості і її становлення відбувається у процесі навчання, коли дотримуються певних умов:

- створення позитивного настрою для навчання;
- відчуття рівного серед рівних;
- забезпечення позитивної атмосфери в колективі для досягнення спільних цілей;
- усвідомлення особистістю цінності колективно зроблених умовиводів;
- можливість вільно висловити свою думку і вислухати свого товариша;
- викладач не є засобом «похвали і покарання», а другом, порадиником, старшим товаришем.[2.37]

Усім цим умовам відповідають інтерактивні технології, які відносять до інноваційних.

Інтерактивні технології відіграють важливу роль у сучасній освіті. Їх перевага в тому, що студенти засвоюють всі рівні пізнання (знання, розуміння, застосування, оцінка), в групах збільшується кількість студентів, які свідомо засвоюють навчальний матеріал. Студенти займають активну позицію в засвоєнні знань, зростає їх інтерес в отриманні знань. Значно підвищується особистісна роль викладача - він виступає як лідер, організатор. Але треба зазначити, що проектування і проведення занять за інтерактивними технологіями потребують, перш за все, компетентності в цих технологіях викладача, його вміння переглянути і перебудувати свою роботу зі студентами.[1.43]

В Лисичанському педагогічному коледжі широко використовуються різноманітні інтерактивні технології навчання але особлива увага приділяється методу проектів, як складової на шляху до творчого розвитку особистості. В рамках впровадження у навчання інноваційних технологій, а саме методу проектів, в коледжі проводяться тренінги за програмою **Intel**

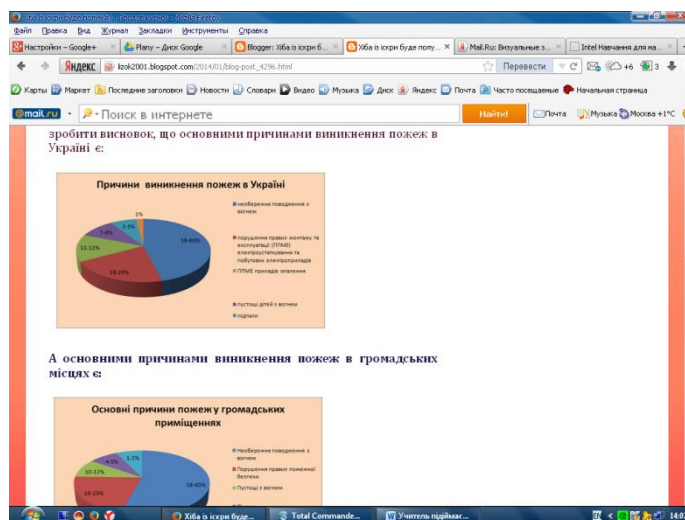
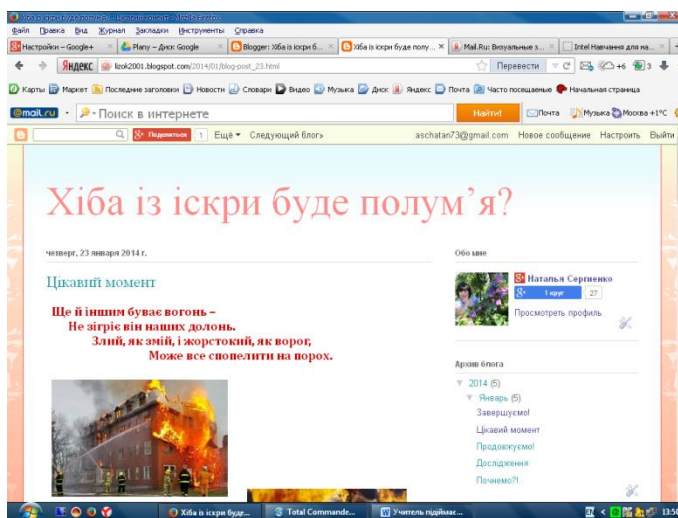
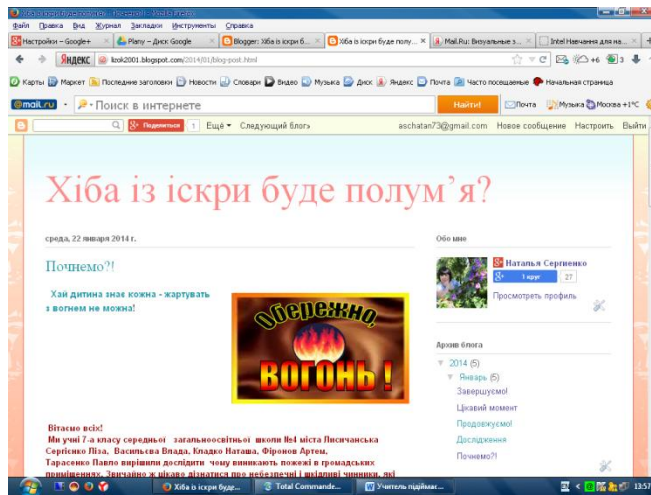
«Навчання для майбутнього». Програма **Intel «Навчання для майбутнього»** - сучасна система підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів за новітніми інтерактивними методиками, виступає каталізатором реформування освітнього простору України, оновлення змісту та методів ІКТ освіти, впровадження інтерактивних форм підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів, покращення стану інформатизації освіти, вона також сприяє підготовці нового покоління студентів до нового типу економіки - економіки знань. В ході тренінгів студенти створюють різноманітні початкові проекти, які відповідають державним освітнім стандартам та сприяють розвитку у студентів навичок мислення вищих рівнів завдяки основним запитанням, які ми ставимо студентам під час навчання, завданням проектів, які є реальними для виконання та співвідносяться з життям студентів та коли навчання засноване на ефективних стратегіях оцінювання. Отже, метод проектів – метод цілісного розв'язання студентом життєво значущої проблеми. Якщо говорити про проблеми викладання навчальних дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист», то жодною програмою з БЖД та ЦЗ не передбачено вивчення питань, пов'язаних з духовним, творчим і розумовим розвитком студентів. У той же час, як показує досвід людей, що опинилися в різних надзвичайних ситуаціях, багатьом з них доводилося діяти, покладаючись на власний розум і кмітливість, тому що ситуації, в яких вони виявлялися, не були описані в жодній інструкції, програмі чи курсі. Звичайно, знати основні принципи і правила поведінки в надзвичайних ситуаціях потрібно, але дуже часто доводиться діяти, покладаючись виключно на свою кмітливість. Адже немає, і не може бути повного набору варіантів дій в тій чи іншій надзвичайній ситуації, опинившись в якій можна було б, не замислюючись, вибрати потрібний, і діяти раз і назавжди із завченим алгоритмом. Тому-то і виникає необхідність вивчення в курсі БЖД та ЦЗ питань, пов'язаних з розвитком творчості, кмітливості - якостей, які допомагають людям з честю виходити з «нестандартних», здавалося б, безнадійних, надзвичайних ситуацій.

Розвитку творчих здібностей студентів, розширенню словникового запасу, розвитку логічного мислення сприяють застосування на уроках БЖД та ЦЗ в коледжі різних систем і технологій дослідницького характеру. Провідним є метод проектування. Використання цього методу допомагає орієнтувати студентів на усвідомлення про розуміння проблем безпеки, раціональний відбір інформації щодо створення безпечних умов діяльності, аргументованість рішень по усуненню причин, що реалізують небезпеки в якості негативних наслідків.[3.29]

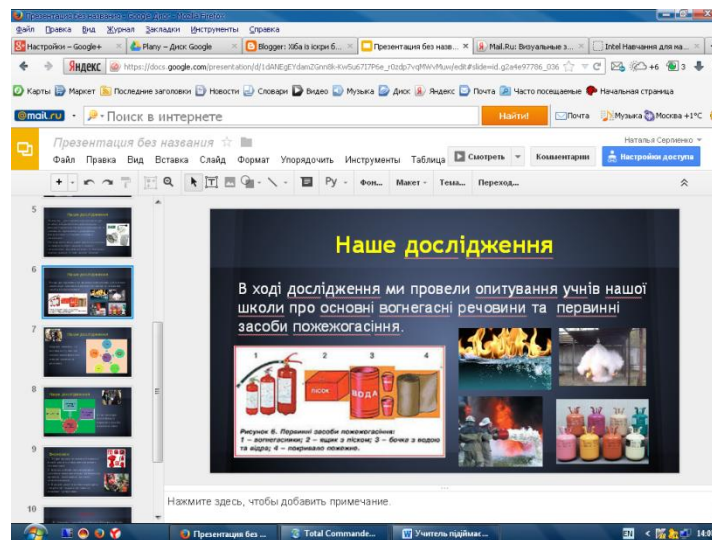
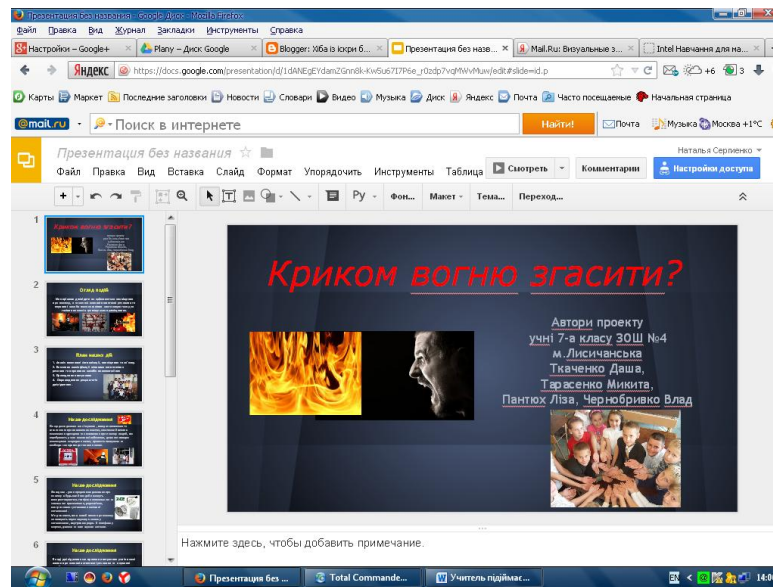
Застосування в освітній галузі БЖД та ЦЗ методу проектів вкрай важливо, так як це сприяє інтелектуальному і духовному розвитку особистості студента, її самовираження в практиці проектної діяльності. Крім цього, робота над проектом дозволяє студентам виробити певні навички та набути досвід в області БЖД та ЦЗ.

Прикладом застосування проектної діяльності стало створення навчального проекту з БЖД «Не грай кішка з вогнем - лапу обпечеш» з теми «Небезпеки техногенного походження». Дана тема тісно пов'язана з навчальним матеріалом, який вивчається в загальноосвітніх школах в 7 класі в рамках предмета «Основи здоров'я», а саме «Пожежна безпека в громадських приміщеннях», що дозволило студентам активно використовувати результати навчального проекту під час проходження педагогічної практики в школі.

В ході виконання проекту студенти обговорювали необхідність дотримання правил пожежної безпеки у громадських приміщеннях, дізналися, як діє система виявлення пожежі та пожежна сигналізація у навчальних закладах, ознайомилися з правилами користування вогнегасниками, потренувалися здійснювати організовану евакуацію з приміщення коледжу. Результатом роботи стало створення власного блогу з ключовим питанням «Хіба із іскри буде полум'я!», який розкрив основні причини виникнення пожеж як загалом по Україні, так і в громадських приміщеннях, небезпечні та шкідливі чинники, пов'язанні з пожежами

та презентації з ключовим питанням «Криком вогню згасити?», яка розкрила основні вогнегасні речовини, що використовуються для гасіння пожежі, методику проведення евакуації, різновиди пожежної сигналізації та оповіщення, що використовуються у громадських приміщеннях.

Головною перевагою програми **Intel** «Навчання для майбутнього» (версія 10.1) є розширення доступу молоді до інформаційних ресурсів та он-лайн навчання, що, в свою чергу, підвищує соціальну активність та відповідальність молоді, її ефективну участь у соціальному розвитку.[4.18] Тому всі матеріали навчального проекту «Не грай кішка з вогнем - лапу обпечеш» студенти виконували он-лайн, що надало можливість розширити аудиторію глядачів, обмінюватися інформацією, отримувати коментарі та поради від інших відвідувачів інтернету. Студенти відмітили, що під час виконання навчального проекту вони навчилися ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології, які допомогли сформувати у них

навички 21 століття, а також зазначили, що використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяло покращенню результатів навчання (за допомогою проведення досліджень, комунікації, взаємодії, застосування ефективних стратегій та інших засобів). Використання інтерактивних технологій навчання, а саме методу проектів, допомагає професійному зростанню студентів, що дуже важливо для їх майбутньої професійної кар'єри.

Література.

1. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод, посіб. Авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. - К.: А.П.Н., 2002. - 136 с.
2. Навчання в дії: Як організувати підготовку вчителів до застосування інтеракт. технологій навчання: Метод, посіб. / А. Панченков, О. Пометун, Т. Ремех. - К.: АП.Н. - 72 с.
3. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. - К.: А.С.К., 2004. - 192 с.
4. Програма Intel® «Навчання для майбутнього» (версія 10.1)